

Jera Ivanc

BAJESLOVCI
ali
Pravljica o Beli ženi
ali
Zakaj verjeti v zmaje
Nadrožica, januar 2004

SANJA

MATEVŽ

ANDREJ

KRESNÍK, *kralj Bajeslovja*

VILA, *kraljica Bajeslovja*

ŠOTEK, *kraljevi tajnik*

NADANOJLA, *kraljičina spletična*

BELA ŽENA

ZMAJ, *njen sin*

NĚTĚK

MÔRA

DREVO

VILE in ŠKRATJE

PRIZORIŠČE: Gozdna jasa, sredi katere stoji Drevo z grčastim obrazom.

premiera: 22. 3. 2005 pod naslovom **Zakaj verjeti v zmaje**, Lutkovno gledališče Ljubljana

režija in scenografija: Jaka Ivanc, kostumi in lutke: Patricija Čičmir, glasba: Davor Herceg,

dramaturgija: Jera Ivanc, lektura: Arko

igrali so: Katja Povše, Brane Vižintin, Gašper Malnar; Brane Vižintin, Luna Ornik, Gašper Malnar,

Martina Maurič Lazar, Nina Skrbinšek, Iztok Lužar, Gašper Malnar, Katja Povše, Sonja Konanenko,

Božo Vovk

©, Jera Ivanc, 2004

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorice je prepovedana.

Jera Ivanc, jera.ivanc@guest.arnes.si

*IZ TAKE SMO SNOVI KOT SANJE.
KRI IZMIJE KRI – IZMIJE TUDI SANJE.
POL ZDRAVJA JE SMEH, POL RDEČE MESO.
SVET BREZ SANJ JE MRTEV – MESO BREZ KRVI JE SUROVO.
PREPAD »PREPAD!« V ODMEV KRIČI – ODMEVA TUDI KRIK.
BREZ MUJE LIST NE PADE DALEČ OD DREVESA.
SANJE – NE – SPANJE!*

Sentence Vrbe Prerokujke

iz »Učbenik in berila za zmaje, 2. razred«

Čez gozdno jaso, mimo Drevesa, priteče Zmaj s papirnatim zmajem. Za papirnatim zmajem se pripodijo Matevž, Andrej in Sanja. Zmaj se skrivaj opazuje in posluša.

ANDREJ: Sanja!

SANJA: A ga imaš?

ANDREJ: Ne.

SANJA: Matevž!

MATEVŽ: Brez veze. Ne bomo ga ujel. Izgubili smo se.

SANJA: Super! Mogoče bomo srečal pa še tapravega zmaja.

MATEVŽ: To ni super.

ANDREJ: Kaj!? */zaničljivo/* A vidva verjameta v zmaje?!

SANJA: A ti povem nekaj? Prav v tem gozdu živi en zmaj, ki je mlajši sin Bele žene, Bela žena je pa prva Bajeslovna kraljica in najstarejša vila med Bajeslovci.

ANDREJ: */zaničljivo/* Bajeslovci!? Sigurno, ja.

SANJA: Ja! Vile, škratje, zmaji. Vsi, ki živijo v Bajeslovju, so Bajeslovci.

ANDREJ: Ha, ha, vile in zmaji! Pravljice! Pravljice za lahko noč.

SANJA: Če ne verjameš in rečeš, da vil ni, ena od njih umre. Za zmeri! In to nas – jih, jih zelo razjezi.

ANDREJ: Aja? In kje so vsi ti Bajeslovci?

SANJA: Povsod okrog nas.

Andrej in Matevž se ozirata naokrog.

ANDREJ: Nobenega ne vidim.

SANJA: Oživijo šele potem, ko se stemni.

MATEVŽ: */prestrašeno/* A se vama tudi zdi, da nas nekdo opazuje?

SANJA: No, kaj sem rekla?

ANDREJ: Kaj? */pokaže na grčo/* Samo ta stara grča je.

MATEVŽ: O, pa res. */se zastrmi v Drevo/*

SANJA: Vsaka rastlina ali pa žival je lahko en Bajeslovec. Pikepoke, hroščki, gobe, rožice, zmaji...

ANDREJ: */se norčuje/* Pa Matevž, pa jaz...

SANJA: Ne, vidva pa ne!

MATEVŽ: A grča tudi?

SANJA: Ja, Matevž, tudi drevo. Ampak Andrej pa ne!

ANDREJ: Ja, ja, že v redu. */nejevoljno/* Gremo! Lačen sem. Tema bo. A nista bič lačna?

SANJA: Ampak, a bomo vseeno rekli, da smo videli zmaja?

ANDREJ: Nehaj že s temi zmaji! Jaz grem! */odhaja/*

MATEVŽ: */Sanji/* Pa ti res vse to verjameš?

SANJA: Ja. A ti ne?

MATEVŽ: Kaj pa vem.

SANJA: Saj jaz vem.

MATEVŽ: Kako pa veš?

SANJA: Ker sem vila! */odide za Andrejem/*

MATEVŽ: Andrej, Sanja je vila! */steče za Sanjo in Andrejem/*

Pride Zmaj.

ZMAJ: Tudi otroci niso več, kar so bili.

DREVO: Pozdravljen, Zmaj, sin Bele žene!

ZMAJ: Hoteli so mi vzeti zmaja.
In ravno zdaj, ko se mi res mudi.
Ker sta Kresnik in Vila skregana –
Oh, dober dan, drevo. Res *dober* dan!

DREVO: Kako sta trmasta!

ZMAJ: Kar ne verjameta!

DREVO: Že dolgo več ne vesta, kje je vzrok
prepira in kdo začel je prvi,
zdaj pa nihče od njiju noče biti prvi,
ki bo začel z opravičili.

/kukavica kuka/

Pet do zatona sonca. Pa gre še en dan.

ZMAJ: Ojoj!
Vila me je po materi poslala
k Vrbi Prerokujki z vprašanjem -
zakaj ljudje v nas ne verjamejo
in kaj se da storiti. Moral bi
se že vrniti, jaz pa sploh
še nisem šel. Zamudil bom
in mama bo spet jezna.

DREVO: Potem pa veter v krila!

ZMAJ: Že letim!

Zmaj odide. Na gozdno jaso prideta Kresnik in Šotek.

KRESNIK: Povem ti, da me je zato klicala,
da se mi opraviči.

ŠOTEK: Opraviči?

KRESNIK: Opraviči, ker ne sprejme mojega
opravičila!

ŠOTEK: Saj se ji še niste
opravičili. */brska po beležnici/*

KRESNIK: Ja sem!
/namigne Šotku, naj zapiše/

Že mesec dni
pripravljam presenečenje za njo.
/Šotek ne razume/

Opravičil sem se s presenečenjem!

Že takrat, ko sem ga zasnoval!

ŠOTEK: */zapisuje/* Opravičil prejšnji mesec.

KRESNIK: Zdaj je na vrsti ona.

Prideta Vila in Nadanojla. Kresnik se Vili rahlo prikloni, Vila mu v poljub ponudi dlan. Šotek in Nadanojla si izmenjata vljuden, a strasten pozdravni pogled.

KRESNIK: Pozdravljena, najlepša izmed vil!

VILA: Kako? Najlepša izmed vil samo?

KRESNIK: Vile so pač najlepša ženska bitja
in ti najlepša med najlepšimi.

VILA: Gladko ti jezik teče.

KRESNIK: Vila mi
krivico dela.

VILA: */surovo/* Sam si kriv za to.

/Kresnik hoče ugovarjati, Vila ga prekine in se mu vljudno prikloni/

Pozdravljen tudi ti – kralj Bajeslovja!

/Kresnik čaka na opravičilo/

Če misliš, da sem te klicala sem,
da bi ti oprostila, kralj, se motiš!

/Kresnik se presenečeno zdrzne in pogleda Šotka/

Sklicala sem sestanek Bajeslovcev,
da se pogovorimo o prihodnosti
in o usodi domovine, ker naš kralj
– ja, ti – na to pozablja, ko beži
pred lastno bedo k tujim muzam!

/Kresnik hoče ugovarjati/

Tvoji izgovori me ne zanimajo!
/čustveno/ Že dolgo časa se nad domovino
 kopičijo oblaki smrti. Črna
 kuga kosi med vilami in škрати,
 med vsemi prebivalci Bajeslovja.

KRESNIK: Sklicala si sestanek. Modro si
 ravnala. Kralj -

VILA: Kralj bi bil moral biti
 moder, če bi hotel biti kralj! Že davno!

/Kresnik hoče ugovarjati, a se vda/
 Z vohunskega ogleda sta se
 pred dvema urama vrnila Mora
 in Nètéék, ki bosta razložila,
 kaj sta videla in slišala
 v sovražnem taboru in videl boš,
 da nam ne kaže dobro! Upam, da
 še ni prepozno. Kmalu se bo vrnil
 tudi Zmaj, ki sva ga z Belo ženo
 poslali k Vrbi Prerokujki po nasvet.
 Prosim, da pred Bajeslovci hliniš
 spravo, da sva se opravičila
 oba, si odpustila, ker se ljubiva,
 bla bla, bla, bla - kot se spodobi kralju.
 Drugače raje molči!

KRESNIK: */presenečen in užaljen/* Vse si sama uredila, vidim.
 Saj sploh ne potrebuješ kralja.
 Še najmanj najbolj nesposobnega
 med kralji – kakršen sem, misliš, jaz .

VILA: Kraljica ga ne potrebuje, res je.
 A ne pozabi! Kralj Bajeslovja si

in Bajeslovje potrebuje kralja!

KRESNIK: In kralja bo dobilo! Brez skrbi!
/Šotku, tiho/ Namesto, da bi se mi opravičila,
me žali! Kaj svetuješ?

ŠOTEK: */šepetaje/* Nadaljujte z igro.
Ko bo postalo jasno, da ste se
vi njej že opravičili *v resnici*,
ne samo z besedami, pred Bajeslovci,
vas bo takoj prosila odpuščanja.

KRESNIK: Kdaj sem se ji opravičil?
/Šotek mu pokaže zapis v beležki/
Seveda! Presenečenje pripravljam!
Saj res - kako potekajo priprave?
/Šotek sklene palec in kazalec levice ter iztegne palec na sklenjeni levici./
Vila nič ne ve?
/Šotek odkima/

Ni Nadanojla nič sčvekala?
/Šotek zaklene ustnice in odvrže ključek/
In muza Taliija?

ŠOTEK: Na častno Bajeslovno je prisegla,
da ni niti črknila.

KRESNIK: Perfektno!
Dobro, Vila, storil bom, kot prosiš.

VILA: Hvala.
/Nadanojli/ Popravi mi lase, še kapljo rose,
in z mladimi kresnicami ovenčaj!

Prihajajo Vile in Škratje. Nadanojla ureja zadnje malenkosti na Vili.

še vedno ljubiva in ker je najina
največja skrb prihodnost Bajeslovja, -

VSI: Bravo, bravo, bravo!

KRESNIK: - ki je, kot sami veste, negotova.

VILA: Vse manj ljudi verjame v nas in vzrok
za nejevero nam je vsem neznan.
Vsi mi poročate, da dvomijo
že pesniki in norci in celo –
kar je najhuje – majhni otročiči.

KRESNIK: Kadar odrasli govorijo, da nas ni,
je škoda popravljiva. Sami veste.
Nekdo od nas zboli

VSI: Ah!

KRESNIK: in kmalu spet
okreva.

VSI: Aah.

VILA: A če pride ta trditev
iz ust otrok – velikih ali malih –

KRESNIK: – potem umre za zmeraj.

VSI: Ah!

VILA: Vse manj
nas je, vse več je bolnih.

KRESNIK: Črna kuga
človeške nejevere pa kosi
predvsem med mladim rodом Bajeslovcev,

VILA: med vilami, ki komaj vstale so
iz rose in med škрати, ki jim mah
zeleni ni še z brado lic obarval.

KRESNIK: Zato je skrajni čas, da ukrepamo!

VILA: Zato sem vas -

KRESNIK: - sva vas -

VILA: - sva vas
s Kresnikom poklicala,
da skupaj najdemo rešitev!

KRESNIK: Skupaj poiščimo rešitev!

VILA: Vzrok gre iskati pri ljudeh!

KRESNIK: Ljudje krojijo usodo Bajeslovja!

VILA: K besedi vabim Moro in Nètéka,
ki preživita z njimi največ časa
in sta se ravnokar vrnila
z daljšega vohunskega
ogleda. Mora, prosim.

KRESNIK: Mora, prosim.

MORA: Spoštovani bajni Bajeslovci, zdravo!

VSI: Zdravo, zdravo, zdravo!

MORA: Na kratko vam bom opisala, kaj sem doživela in povem vam – kar boste slišali, vas bo pretreslo.

VSI: /završijo/

MORA: Prišla sem k prvemu človeku, v snu, kot vedno sedla mu na prsi, on pa – nič. Sem malce poskočila, on pa – nič. Sem tlačit ga začela, on pa – nič. Do jutra sem po njem skakala, on pa – nič. Odprl je oči kot da me ni bilo!

VSI: In?

MORA: Nič. Pri drugem isto in pri tretjem tudi in še pri šestem in tako naprej.

VSI: Nič, nič?

MORA: Do jutra sem po njih skakala, oni pa nič, kot da me ni.

VSI: Prav nič?

MORA: Prav čisto nič! Pa sem odkrila vzrok. Ljudje mu rečejo tableta.

KRESNIK: Kaj?

MORA: Tableta.

KRESNIK: Kje živi? Od kod prihaja?
Je kaj rekla?

MORA: Nič ni rekla, ker je stvar.
Navadna mrtva stvar.

KRESNIK: To je pa čudno.

MORA: In proti mrtvim tekmečem sem brez moči.
Povem vam, Bajeslovci, kralj, kraljica,
z ljudmi je nekaj res hudo narobe.
Svet ljudi postaja svet mrtvih stvari.

KRESNIK: Strašansko čudno.

VILA: Hvala, Mora.

/Mora se umakne./

Zdaj prisluhnimo Nètéku. Prosim.

V ospredje stopi Netek v preširoki obleki. Praska se. Vsi se mrmraje čudijo.

NETEK: Spoštovani bajni Bajeslovci, zdravo!

VSI: Zdravo ... zdravo ... zdravo ...

KRESNIK: Shujšal si? Kdo je kriv? Kaj se dogaja?

NETEK: Kdo je kriv? Kaj se dogaja!? Krivi so...
/Nèték zapoje Nètékovno pesem, ostali se mu pridružijo /

Ljudje!

KRESNIK: Ljudje?

VSI: Ljudje?

VILA: Že spet ljudje!

- NETEK: Naj vam povem vso zgodbo od začetka,
kako ljudje so spremenili Netka?
- VSI: Povej!
- NETEK: Potem prisluhnite besedi,
ki vse vam razloži o moji bedi.
Vedno sem rad jedel vsaj za tri -
- VSI: Trideset!
- NETEK: No ja...
Hodil sem od vrat do vrat vse dni -
- VSI: In noči!
- NETEK: No ja...
In kjer ljudje so kaj za jesti dali,
- VSI: Ja?
- NETEK: sem pač pojedel to, kar so mi dali.
- VSI: Ja, ja!
- NETEK: Če pa ljudje mi niso prav ničesar dali,
- VSI: Nič, nič, nič?
- NETEK: so to še dolgo časa prav krepko obžalovali!
Kajti zlezel sem jim v kašče, shrambe, ledenice in kleti
in jim pojedel krvavice, zasko, špeh in še kosti.
Potem sem zmazal kolerabo, zelje in krompir surov
in zrnje, ki se v mlinu melje in iz loncev ves fižol.
Najraje pa sem jedel kruh!
- VSI: Jedel kruh!
- NETEK: Zato sem bil tak debeluh!
- VSI: Debeluh!
- NETEK: Najraje pa sem jedel kruh!
- VSI: Jedel kruh!
- NETEK: Zato sem bil tak debeluh!
- VSI: In zdaj si suh?
- NETEK: Zdaj sem... zdaj sem... zdaj sem... zdaj sem suh. /plane v jok/
- KRESNIK: Ampak zakaj si suh?

NETEK: Ker... ker... mi tam,
kjer nimajo ničesar, niso mogli pač
ničesar dati, ker iz nič ni nič.
Kjer pa imajo vsega na pretek,
dobil sem neko mrtvo stvar – denar,
ki je obupno brez okusa,
težko jo dol po grlu spraviš,
potem pa obleži v želodcu in
boli, boli. Če pa skopuško so
me stran odgnali,
/zapoje/ ...sem jim zlezal v kašče, shrambe, ledenice in kleti...
in sem pojedel – nič.

KRESNIK: Nič?

VSI: Nič?

KRESNIK: Nič?

NETEK: Vse je tako ogabnega okusa,
da nisem mogel, nisem mogel...
Kruh je vatast, bel, in mleko voda,
od krače pa sem staknil izpuščaje
po vsem telesu. Nisem mogel...
Izgubil sem ves tek. Zdaj sem zares
Ne-tek.

KRESNIK: Prečudno! Neverjetno!

VILA: */Neteku/* Hvala.

MORA: */Neteku/* Zakaj si se pa cmeral?

NETEK: Saj se nisem.

VILA: Znašli smo se na mrtvi točki!
Ne vemo, kaj je vzrok, povod in razlog,
da svet ljudi več ne verjame v nas!
Tega sveta, ki sta o njem poročala
Netek in Mora, ne poznamo več!

/Bere iz Šotkove beležke/

Je kriva njihova prehrana?

VSI: Dol s hrano!

VILA: Je kriv denar?

VSI: Z denarjem dol!

VILA: Navdušenje nad mrtvimi stvarmi?

VSI: Dol z mrtvimi stvarmi!

VILA: Gospa tableta?

KRESNIK: */se vmeša/* Dol z ljudmi!

VILA: Nikar prenašlo!

VSI: Dol z ljudmi!

KRESNIK: Dol z ljudmi! Kdor ni za nas,
je naš sovražnik! Dol z ljudmi!
Če mislijo, da Bajeslovcev ni,
če ne verjamejo več v našo stvar
in če zato umiramo, vam kličem –
zob za zob in kri za kri!
Naša obramba bo napad!

/vzkliki navdušenja, nastane zmešnjava/

»K orožju! Vsi!« vas kralj poziva!

VSI: K orožju! Vsi! Kresnik! Naš kralj!

VILA: Tišina! Mir! Kresnik, si znorel!?

KRESNIK: Zob za zob in kri za kri!

VSI: Zob za zob, kri za kri! Zob za zob, kri za kri!

VILA: In ko ne bo več zob in ne krvi!?

VSI: Kresnik! Kresnik! Kresnik!
Kri za kri za kri za kri za kri za kri...

KRESNIK: */pijan od množice/* Poziva vas Kresnik, vaš kralj!

VSI: Kresnik, naš kralj!

VILA: Tebi se je popolnoma zmešalo.
To se bo slabo končalo.

Vila izmenja nekaj besed z Nadanojlo in odide.

KRESNIK: Predragi Bajeslovci... Mir! Tišina!
/množica se umiri, Kresnik čustveno nadaljuje/
Pomemben dan je danes, Bajeslovci,
ker smo se odločili, da ljudem
pokažemo, da smo!
pokažemo, da smo!

VSI: Mi smo, mi smo!

KRESNIK: Spravili jih bomo na kolena
in prisilili, da v nas verjamejo -

VSI: Mi smo, mi smo, mi smo!

KRESNIK: - in maščevali tiste Bajeslovce,
ki jih zaradi njihove nevere
ni več med nami! Jutri gremo v boj!

VSI: Hura! Kresnik! Hura! Naš kralj! Hura!

KRESNIK: Še prej pa majhno presenečenje!
Nocoj, ob polnoči, sem nameraval
vaši kraljici, svoji ženi Vili,
naglas povedati, kako jo ljubim:
skupaj z Bajnim Ljudskim Gledališčem
sem pripravil enega najlepših
ljubezenskih prizorov in podoknic!

/čustveno/ Svojo ljubezen in ljubezenski prizor
je nameraval kralj kraljici dati,
a zdaj, moji vojaki, sorojaki,
poklanja kralj ljubezen vam
in Bajeslovju! Živel kralj!

VSI: Živel kralj!

KRESNIK: Torej opolnoči! Da se morda
še zadnjič mirno združimo v ljubezni
do Bajeslovja. Hvala.

VSI: Živel kralj!

Bajeslovci se razidejo.

KRESNIK: No, Vila?

/Vile ni nikjer./

Kam je šla kraljica?

ŠOTEK: */brska po beležki/* Pri kri za kri-za kriza, ja, je vsa razburjena odšla.

NADANOJLA: Do Bele Žene.

KRESNIK: */razočarano/* Potem ni slišala, kako kraljevski je bil moj govor?

ŠOTEK: Ni.

VILA: Ne, ni.

KRESNIK: */čustveno/* In to, da bom ljubezen, ki do nje jo čutim, žrtvoval za višje cilje, za domovino in za Bajeslovce?

/Šotek in Nadanojla odkimata./

Je kaj lahko še bolj kraljevskega od tega?

/Šotek in Nadanojla skomigneta/

Dobro sem se spomnil, a?

ŠOTEK: Pokvarili ste presenečenje

KRESNIK: Presenečenje bo zdaj za Bajeslovce!

ŠOTEK: Če vejo, kaj bo presenečenje, ne bodo presenečeni.

NADANOJLA: Ne bodo, ne.

KRESNIK: Seveda bojo! Kaj še čakaš?!
Do polnoči si moraš priskrbeti
bojno opravo! In Romeov kostum!

ŠOTEK: Bojno opravo? Jaz se ne bom boril!
Jaz sem - umetnik!

KRESNIK: Vsak škrat v vojaški suknji je vojak!

ŠOTEK: Saj nimate nobenega načrta!
Saj sploh ne veste, kaj je vojna!

KRESNIK: No, no... Veš, kakšen meč imam doma?
In kako se mi podajo dedova odličja!
Uniforma! Zvečer bom ves kraljevski!
Boš videl... ko me bo zagledala...

/si mane roke, odide/

ŠOTEK: Saj to ne more biti res! Naj me
kresnica brcne, če se bom boril!
Kako naj zaigram ljubezenski
prizor, potem pa hop! in bum!
s kamenjem in češarki nad ljudi!?

NADANOJLA: Preden je Vila šla, je rekla,
da se nobena juha ne poje
prevroča. Vse bo v redu, Šotek. Romeo!?
Boš videl, da bo vse v najlepšem redu.

ŠOTEK: Upam. */jo poljubi/* Se vidiva čez eno uro,
da zvidiva ljubezenski prizor
do konca. Ljubim te!

NADANOJLA: Jaz tudi tebe! */odideta/*

Pridejo Andrej, Sanja in Matevž. Že dolgo blodijo po gozdu.

ANDREJ: Spet ta grča.

SANJA: V krogu hodimo.

ANDREJ: Pa ti povej, kam moramo, vila.

MATEVŽ: Kako to, Sanja, da si ti vila, midva z Andrejem pa ne?

ANDREJ: Ker sva fanta!

SANJA: In ker nista potomca Bele Žene.

ANDREJ: A tako kot ti?

SANJA: Ja, tako kot jaz. Jaz sem potomka Bele Žene, prve Bajeslovne kraljice. Princesa sem *in* vila! Njen starejši sin se je zaljubil v eno človeško punco, mojo praprapraprababico, imel z njo sina, potem se je pa začela prva bajeslovna vojna in se ni nikoli več vrnil v Bajeslovje. Njegov sin je imel sina in ta spet sina in ta spet sina in tako naprej do mojega očija.

ANDREJ: Ah, dej...

MATEVŽ: Aha. Razumem. Ti si prapraprapra...

ANDREJ: Praprapraprapra blabla blabla. Dovolj imam vaju in vajinih pravljic! Gremo!

SANJA: Ne govori tega! To nas razjezi!

ANDREJ: Jaz sem lačen! /*odide*/

SANJA: */Vpije za Andrejem/* Do prve bajeslovne vojne je prišlo ravno zaradi takih, kot si ti, Andrej! Še žal ti bo! */Matevžu/* S pravljicami ni čisto nič narobe! */se zadere za Andrejem/* Ampak s tabo, Andrej!

MATEVŽ: Kakšne pravljice imaš pa ti rada, Sanja?

SANJA: O vilah in škrtih in zmajih in o tem, */glasno/* kaj se zgodi bedakom, ki ne verjamejo vanje. Bedakom, kot je Andrej.

MATEVŽ: Kaj se pa zgodi?

SANJA: Ne vem. Mogoče druga bajeslovna vojna.

Sanja odide za Andrejem. Drevo pomežikne Matevžu, ta se ustraši in zbeži.

MATEVŽ: Andrej, Sanja je res vila!

Pride Bela žena.

BELA ŽENA: Ah, kje je ta moj zmaj? Že spet zamuja.

DREVO: Dober dan. Tvoj sin je –

Priteče razburjena Vila.

VILA: Bela žena!

BELA ŽENA: Vila!

VILA: Kaj pravi Vrba? Se je Zmaj že vrnil?

BELA ŽENA: Ne še.

Mimo pritečeta Mora in Netek; kregata se za buzdovan (palica s storžem).

MORA: Daj meni!

NETEK: Ne, ne dam!

MORA: Daj sem!

BELA ŽENA: Kaj se dogaja?

VILA: Vse je ušlo iz rok.
Kresnik jih je zastrupil z vojno.

BELA ŽENA: /zgroženo/ Vojno?

VILA: Proti ljudem.

BELA ŽENA: Je znorel?

VILA: Prosim te,
pomagaj mi! Pomagaj Bajeslovju!

BELA ŽENA: Kako naj ti pomagam?
Ti si kraljica, kralj je tvoja skrb.

VILA: Ti pa edina, ki je doživela vojno.
Če nam poveš za vse grozote, ki so se
dogajale med prvo bajeslovno
vojno, lahko preprečiš drugo!

Mimo prikorakajo škratje.

ŠKRATJE: Mi gremo, gremo, s puško na rami v vojno za mir, svobodo!

potem pa –hop! s storži nad ljudi.

ŠOTEK: Kraljica, spravite ga k pameti!
Rotim vas! Jaz se ne bom boril!

VILA: */Beli ženi, razburjeno/* Do polnoči imava čas, da ustaviva
to noro vojno! - Kje je Zmaj!? - Pomagaj mi
prepričati Kresnika –

BELA ŽENA: */jo utiša in pomiri/* Pomiri se, pomiri.
/nekaj časa premišljuje/ Takole bova naredili – vse bo v redu -:
Ti pojdi do Kresnika, uporabi
vse svoje čare, se mu opraviči -

VILA: Jaz njemu prva!?

BELA ŽENA: Prvi odneha tisti, ki je pametnejši!
Kresniku se boš opravičila
in ga poskušala prepričati,
da vojna ni rešitev!

VILA: Prav. In ti?

BELA ŽENA: Jaz poiščem Zmaja in prerokbo.
/trdo/ Samo, če se nam vse izjalovi,
se bom vrnila spet v boleč spomin
na prvo bajeslovno vojno! */odhaja/*
Samo, če se nam vse izjalovi!

VILA: Hvala, Bela žena, hvala.

BELA ŽENA: Opraviči se! Čimvečkrat! */odide/*

VILA: */Nadanojli, zvedavo/* Ta prizor...

NADANOJLA: Balkon. Iz Romea in Julije.

VILA: O, moj najljubši! /*odide*/

ŠOTEK: Dobro! Pa začnimo!
/Nadanojli/ No, Julija, povzpni se na balkon. Drevo?

DREVO: Sem že balkon.

/Nadanojla spleza na drevo/

ŠOTEK: Pripravljeni? Začnimo!
Na bistvo ne pozabi, Nadanojla!

NADANOJLA: Bistvo?

ŠOTEK: Bistvo prizora je ljubezen
med Romeom in Julijo in ta
se kaže v tem, da bi se Julija,
ki jo igraš, najraje vrgla dol
z balkona Romeu v naročje.

NADANOJLA: Razumem.

ŠOTEK: /*doživeto*/ V Juliji se bije boj –
naj skoči k ljubčku, ali naj ostane?
Srce ji vpije "da", a glava "ne".
Gledalci morajo ta boj čutiti!
Čutiti morajo ljubezen Julije
do Romea! Čutiti morajo,
da bi najraje se pognala dol
z balkona Romeu v naročje.

NADANOJLA: Ja, dobro, saj razumem.

ŠOTEK: No, začnimo!
/kot Romeo/ Rad bil bi ptiček tvoj.

NADANOJLA; */kot Julija/* O, da bi bil!
A ljubkala bi te do mrtvega.
Zdrav, zdrav! Ločitve bol tako je sladka,
da bi do jutra mi bila prekratka.

ŠOTEK: */kot Romeo/* Da bi v očeh ti sen, mir v prsih bival!
Da jaz sem sen in mir, bi tam počival!
/zasliši se petje, zagledamo Škrate/
Kaj je to dretje? Tega ni v prizoru!

ŠKRATJE: */pojejo/* Daj, mašinca, zagodi,
naj odmeva povsodi
naš pozdrav iz svobodnih gozdov!

ŠOTEK: Živa norišnica! Dajmo še enkrat.
Bolj doživeto, prosim, Nadanojla.

NADANOJLA: Pa saj...

ŠOTEK: Nič saj. Potrudi se in zaigraj,
kot smo se domenili. Kaj že spet...!

Mimo pritečeta oborožena Mora in Netek.

MORA, NETEK: Daj sem! Ne dam! Daj sem! Ne dam!

ŠOTEK: */skuša umiriti razburjenje/*
Tako, zdaj pa še enkrat, prosim, zbrano.
In prosim, Nadanojla, doživeto!

NADANOJLA: Pa saj znam sama. Nehaj, prosim.

ŠOTEK: Samo kot režiser igralki...

NADANOJLA: R-a-z-u-m-e-m!

Obnašaš se, kot da ne znam igrati!

Nemogoč si! Nemogoč!

ŠOTEK: Bi rada rekla, da sem zdajle nemogoč? */v njemu vre/*

NADANOJLA: Zdajle? Ne, zdaj še ne...

ŠOTEK: Pa zdajle?

NADANOJLA: Nnnnnnnne še...

ŠOTEK: Kaj pa zdajle?

NADANOJLA: Zdajle pa -

ŠOTEK: */izbruhne/* Znorel bom!

NADANOJLA: - si že!

/Šotek skače, si puli lase, renči, buta z glavo ob drevo/

Kako boš odigral zaljubljenega

Romea? Nemogoče. Nemogoče.

Kako boš doživeto odigral

ljubezenski prizor, če si pa živčen?

ŠOTEK: Boš ti že videla, kako! */se pomiri/* Že dobro.

/razčustvovano/ Kakšen bedak sem bil. Sem mislil,

da bom pri tebi našel mir v tem črnem

svetu¹ Pri tebi sem iskal navdih,

izbral sem te za svojo muzo,
za odrešiteljico in boginjo -
Zaman ves trud. Profesionalec sem,
zato bom s tabo odigral še ta
prizor in to bo zadnje, kar bom s tabo
sploh še kdaj počel! Potem pa v smrt!
Če ni ljubezni, je samo še smrt!
Med nama je končano! /odide/

NADANOJLA: Spet? A to pomeni, da je konec vaje?

ŠOTEK: /jokavo/ V vojno! V smrt! V vojno! V smrt!

NADANOJLA: Šotek! /steče za njim/

DREVO: Se vidimo opolnoči! Adijo!
Kakšen dan!

Prikoraka Zmaj s papirnatim zmajem.

ZMAJ: Ah, kakšen dan...

Opletaje s težkim mečem pride Kresnik, Vila za njim; v ozadju prepir med Moro in Netekom; Zmaj opazuje izza drevesa.

KRESNIK: Hasa! Švist! Glava preč!
To je moj kraljevski meč!

VILA: Kresnik, moj kralj, oprosti mi, oprosti!

MORA: Daj sem!

NETEK: Ne dam!

KRESNIK: Glava preč! Hasa! Švist!
Pred mano trepetaja sovrage
kakor v vetru list!

VILA: Oprosti mi! Oprosti, prosim!

MORA: Sem rekla, da mi vrni!

NETEK: Ne! */odideta/*

KRESNIK: Meč kraljevski kralja diči
in na koncu z njim te piči! */odide/*

VILA: Oprosti!

DREVO: */Vili/ Čimvečkrat!*

VILA: Oprosti, oprosti, oprosti, oprosti, oprosti... */po kolenih se odplazi za Kresnikom/*

ZMAJ: Res, kakšen dan! Kaj se dogaja?
Nekaj čudnega je v zraku. Upam,
da se ne bom nalezal. Vsi se kregajo,
vsem se mudi, norijo, begajo -

DREVO: Na urniku sta vojna in predstava.

ZMAJ: Predstava: Mir! Ljubezen! Sprava!

DREVO: Sodelujem tudi jaz. Igram balkon.

ZMAJ: Če je tako, bo to zabava prava.
Tisti otroci, ki tavajo po našem gozdu -

DREVO: Matevž, Andrej in Sanja?

ZMAJ: - Ja, Matevž, Andrej in Sanja.
Hoteli so mi vzeti zmaja.

DREVO: Spet?

ZMAJ: No, ja. /skomigne/ Fanta ne verjameta, da smo,
Sanja pa misli, da je vila.

DREVO: Jasno.
Saj je potomka Bele žene. Tvoje mame.

ZMAJ: Bele žene... Moje mame!

DREVO: Ja.

ZMAJ: Joj, kaj sem pogruntal!
Torej je Sanja moja prapra
prapraprapra...

/prihiti Bela žena./

O, mama!

BELA ŽENA: Se ti je strgal zmaj, da se tako obiraš?
Kaj je zašumela?

ZMAJ: A Vrba Prerokujka?
Err, vprašal sem jo, kot si naročila:
Zakaj ljudje v nas ne verjamejo
in kaj se da storiti?

BELA ŽENA: Kaj je rekla?

ZMAJ: Hmm... Štiri stvari.

Bele sanje, žena, kri in hči - ne.
Bele žene sanje, hči, človeška kri - ne.
Sanje, Bele žene kri, človeška hči – ja!,
a brez prelivanja krvi.
Tako nekako, se mi zdi.
Sanje, Bele žene kri, človeška hči,
a brez prelivanja krvi. Ja!

BELA ŽENA: Tako nekako? Se ti zdi?

ZMAJ: Zapomnil sem si glavne stvari. Štiri so.

DREVO: Naj me napade črv, če razumem!

ZMAJ: Ja, tudi to je rekla, da boš rekel.

DREVO: Moja ljuba Vrba!

BELA ŽENA: Ojoj.

/Napenja možgane, da bi razumela Vrbine besede/

Prelivanje krvi in moja kri -

ZMAJ: Ej, mama! Mislim, da sem srečal tvojo
praprapraprapravnukinjo
in svojo prapraprapranečakinjo.

DREVO: A kar obe?

BELA ŽENA: Hm. Ne razumem - moja kri...

ZMAJ: */posvéti se mu/* Joj, kaj sem pogruntal!
Sanje, Bele žene kri, človeška hči –
vse to je Sanja! Mama! Mama! Sanja!

BELA ŽENA: Bo *moja* kri za Bajeslovje tekla?

ZMAJ: Brez prelivanja krvi!

BELA ŽENA: */mučeniško/* Namesto vaše moja kri naj teče!

Za Bajeslovje! Sprejemem žrtev! */nastavi prsi in skloni glavo/*

ZMAJ: */zgrabi Belo ženo/* Mama, vem, kaj pravi Vrba!

Vem, kje so sanje za ljudi...

/jo dvigne/

Vem, kje so sanje za ljudi in kje

je tvoja kri, ki bo rešila

Bajeslovje in ljudi!

/in odvleče presenečeno mamo za sabo; odideta/

Pridejo Sanja, Matevž, Andrej.

ANDREJ: Ne! Spet ta grča!

MATEVŽ: Zdaj smo se pa res izgubili!

SANJA: Seveda. To se zgodi, če v Bajeslovju govoriš, da ne verjameš v Bajeslovce in v pravljice. Ne moreš več domov, Bajeslovci napovejo vojno ljudem, tebe pa vzamejo za talca.

ANDREJ: Nehaj že! Tema je, izgubili smo se, jaz sem lačen in kaže, da bomo morali tukaj prespati.

SANJA: Super! Ponoči bo prišel Zmaj in ugrabil vse, ki ne verjamejo.

MATEVŽ: A o tem bo govorila tvoja pravljica? Jaz verjamem, veš.

SANJA: Lahko bi si pred spanjem skupaj izmislili kakšno pravljico?

ANDREJ: Ne bom se pogovarjal o pravljicah, ne bom jih poslušal in ne bom si jih zmišljeval! Jaz grem spat!

Sanja in Andrej gresta vsak na svoj konec, Matevž se obotavlja; vabita ga.

SANJA: Jaz bom spala tukaj!

ANDREJ: O, Matevž, kako je tukaj mehko in udobno!

SANJA: Tukaj si bomo pripovedovali pravljice!

ANDREJ: Tukaj si ne bomo pripovedovali pravljic!

SANJA: Tukaj si bomo pripovedovali pravljice!

ANDREJ: Tukaj smo fantje!

Matevž se odloči za Andreja

SANJA: */užaljeno/* Že prav!

MATEVŽ: Lahko noč, Sanja!

SANJA: */glasno/* Nekoč sta živela Andrej in Matevž! Verjela sta v vile in bila zaljubljena v Sanjo!

ANDREJ: Ja, ja in potem je prišel zmaj in ugrabil vase zaljubljeno princesko Sanjo!

SANJA: Vate! Tebe!

ANDREJ: Tebe!

SANJA: Ne, tebe!

MATEVŽ: Jaz spim!

ANDREJ: Tebe!

SANJA: Ne, tebe!

Govorita, dokler ne zaspita.

Po konicah nožnih prstov prideta Bela žena in Zmaj s papirnatim zmajem. Zmaj odloži zmaja in dvigne Sanjo v naročje. Šepetata. /Sanja se kdaj premakne ali zamrmra v spanju; takrat utihneta./

ZMAJ: Pššt.

BELA ŽENA: Pšššt.

Res misliš, da je rešitev tale punčka?

ZMAJ: Ne vem. Ampak zaupam Vrbi Prerokujki!

BELA ŽENA: Tudi jaz. Ampak Kresnik in Bajeslovci?

Kako naj njih prepričamo,
da ni rešitev vojna, ampak Sanja?
Bodo zares zaradi nje ljudje
spet v nas verjeli? Nas bo človeška hči
rešila? Hči ljudi, v katere smo,
tako kot oni v nas, zgubili vero?
Ki jih tako močno sovražimo,
da hočemo nad njih z orožjem?

ZMAJ: Saj Sanja ni samo človeška hči.
Po njenih žilah teče tudi bajeslovna kri.

Andreju zakruli v želodcu, Zmaj in Bela žena se zdrzneta.

BELA ŽENA: Pšššt. Hitro stran!

ZMAJ: Pšššt. Hitro stran!

Odideta. Andrej se počasi prebuja.

ANDREJ: Joj! A ti nisi nič lačen? Matevž!

MATEVŽ: Spim.

ANDREJ: Sanja! A te je že ugrabil zmaj in te pojedel? Sanja? */tišina/* Sanja! Sanja!
Kje si? Sanja! */išče jo/*

MATEVŽ: */nejevoljno/* Hej! Dereš se!

ANDREJ: Sanja je izginila!

MATEVŽ: Kje pa je? Sanja! */prestrašeno/* Govoril si, da vil ni, pa je umrla.

ANDREJ: Ne, zmaj jo je!

MATEVŽ: Zmaj?

ANDREJ: Kakšen zmaj! Daj, zbudi se!

MATEVŽ: */išče Sanjo/* Sanja, če se pokažeš, bom poslušal tvojo pravljico!

ANDREJ: */se norčuje/* Ja, Sanja! Jaz tudi! In verjel bom v vile in škrate in zmaje!
/jezno/ Kje si!?

MATEVŽ: Ja! Vsi skupaj bomo pisali pravljice in jih brali in verjeli!

Pride Zmaj po zmaja. Poskuša ostati neopažen.

ANDREJ: Ja, verjeli bomo! Lačen sem!

Matevž zagleda najprej papirnatega zmaja, nato še Zmaja.

MATEVŽ: Aaaaa! Zmaj! /se pomiri/ Je že redu, samo papirnat je! /zagleda še Zmaja, ki se steguje po zmagu; oba zavpijeta/ Aaaaa! Še en zmaj! /Zmaj se skrije v grmovje, Andrej se skrije za Matevža./

ANDREJ: Dva zmaja? Kje?

MATEVŽ: Tam, za drevesom! En papirnat in en taprav!

ANDREJ: Pa te ni ugrabil?

MATEVŽ: Sanja je rekla, da ugrabi tiste, ki ne verjamejo. /Andrej gre pogledat za drevo/ Ne, Andrej! Ne hodi, če ne verjameš!

ANDREJ: Tukaj je samo en zmaj. Papirnat.

MATEVŽ: Dva sta bila. Prisežem. Dva.

ANDREJ: Ja, ja. /išče Sanjo/ Sanja! Če se pokažeš, si bomo vsak večer pripovedovali pravljice o Bajeslovcih! Če se pokažeš, bomo vsi pisali pravljice o Bajeslovcih! Če se pokažeš, bodo vsi brali pravljice o Bajeslovcih! Če se pokažeš, bodo vsi verjeli v Bajeslovce! Kje si?! Lačen sem! Sanja!

MATEVŽ: Sanja, vrni se!

Matevž in Andrej med klici odideta, iz skrivališča pogleda Zmaj.

ZMAJ: Si slišal to, Drevo?

DREVO: Verjela bosta.

ZMAJ: Vsi bojo verjeli.

DREVO: Ampak ne brez Sanje.

ZMAJ: Ne brez Sanje - Joj, kaj sem pogruntal!
Verjeli bojo, ampak ne brez Sanje!
Sanjo treba je vrniti, moram sporočiti mami.
Mama! /odide/

Kukavica kuka polnoč. Pride Nadanojla, leze na Drevo.

NADANOJLA: A Šotka ni? Polnoč je.

DREVO: Ne, Šotka ni.

NADANOJLA: Veš, sem razmišljala o tem, kar je
govoril - mislim, da misli, da ga sploh
ne jemljem resno. Ampak ga, a veš.
Na svoj način. Ker ga poznam, a veš.
Mogoče je pa biti muza kdaj
pa kdaj zabavna stvar, a veš. A je?

DREVO: Na bistvo ne pozabi.

NADANOJLA: Bistvo, ja.

Pridejo Vila, Bela žena in Zmaj.

VILA: Pa si prepričan, da si slišal prav?

ZMAJ: Ja. Rekla sta, da bodo vsi verjeli,

če se Sanja vrne! Čisto vsi!

VILA: Čisto vsi? Preveč preprosto se mi zdi.

BELA ŽENA: Vila! /našteva/ Sanje, moja kri, človeška hči –
je zašumela Vrba. Vse se ujema!

ZMAJ: Kaj pa prelivanje krvi?

VILA: /obraz se ji stemni/ Saj res.

VILA /opravičujoče/: Vsaj stokrat sem se opravičila -

DREVO: Drži.

VILA: - a kralj ostaja neomajen. Meč vihti
in vpije »Dol z ljudmi!«. Brez moči sem.

BELA ŽENA: O vojskovanju vendar nima pojma!

VILA: /priliznjeno/ Saj prav zato je pa privolil v to,
da boš imela pred predstavo govor -

BELA ŽENA: Vila! Nisva se tako zmenili!
Dobro veš, kako boleč je ta spomin!

VILA: - govor o grozotah vojne.

Bela žena pretreseno zmaje z glavo.

BELA ŽENA: Za vedno bodo krvave vojne
zgodbe napolnile in oskrunile
nežna ušesa vil in škratov!

VILA: Samo resnica nam lahko pomaga!

BELA ŽENA: Čeprav krvava?

VILA: Tokrat je na pravi strani!

ZMAJ: Vse bo v redu in naša bo zmaga!

Pride Kresnik, vihti meč, za njim prikoraka vojaško nastrojeni Šotek, ki se za Nadanojlo na drevesu ne zmeni.

KRESNIK: Tako je! Zmaga bo na naši strani!
Pozdravljena, najlepša izmed vil!

VILA: Pozdravljen tudi ti, Kresnik, moj kralj.

NADANOJLA: Šotek...

KRESNIK: */Beli Ženi/* Komaj čakam, da izvem podrobnosti
o strategiji vojskovanja v prvi
bajeslovni vojni. Da se bom lahko
iz naše zgodovine kaj naučil!

/Oboroženi Bajeslovci se zbirajo, prideta Netek in Mora z buzdovanom/
Pozdravljena. O, buzdovan! Domiselno.

NETEK: Prekrasen meč.

KRESNIK: Kraljevski meč. Švist, glava preč!
Predragi Bajeslovci, zdravo!

VSI: Zdravo, zdravo, zdravo!

KRESNIK: Pomemben dan je danes, dragi moji!
Postavili se bomo zase in ljudem

v obraz povedali, da smo! Ker smo!

VSI: Mi smo, mi smo, mi smo!

KRESNIK: Kakšni junaki smo, bodo izkusili
na lastni koži! Naj zmaga naša stvar!
Pravična stvar!

VSI: Bravo, bravo, bravo!

KRESNIK: Z veseljem vabim k sebi Belo Ženo,
ki je ugotovila – in mi smo ji hvaležni –
da nam na predvečer začetka druge
bajeslovne vojne končno kaj pove
tudi o naši vojni zgodovini.
O prvi in edini vojni v zgodovini
naše domovine bo spregovorila
Bela Žena! Prosim!

VSI: Bravo, bravo! Bela Žena!

Bela žena se obotavlja, Vila in Zmaj jo spodbudno porivata v ospredje.

BELA ŽENA: Če moram govoriti, bom.
Vi, Bajeslovci, morate poslušati!
Torej zdravo!

VSI: Zdravo, zdravo, zdravo!

BELA ŽENA: Kot veste vsi, je Bajeslovje enkrat
že šlo z orožjem nad ljudi in ta
dogodek se je v našo zgodovino
zapisal pod naslovom prva
bajeslovna vojna.

VSI: Vemo!

BELA ŽENA: Veste tudi,
da je zahtevala ogromno žrtev
med nami in ljudmi, in veste tudi,
da sem edina še živeča Bajeslovka,
ki je to vojno tudi doživela.

VSI: Vemo! Vemo! Vemo!

BELA ŽENA: Ne veste pa, kako izgleda škrat
brez glave,

VSI: /zvoki čudenja in gnusa/ Aah, eeh, ooh.

ZMAJ: Mama?

VILA: Bela žena!

KRESNIK: ...škrat brez glave...

BELA ŽENA: ...kakšen je pogled na vilino črevesje,

KRESNIK: ...vilino črevesje... !

VILA: Prosim!

BELA ŽENA: ...zafecljano in razmazano po vejah...

KRESNIK: ...uh...

VILA: Dovolj!

BELA ŽENA: In jok otrok! Otroški jok,
 otroška kri, luže krvi...
 Vse to samo zato, samo zato,
 ker niso v našo stvar verjeli!
 Koliko sovraštva je premoglo
 Bajeslovje! Maščevanja in sovraštva:
 »Dol z ljudmi!« smo vpili na sestankih,
 »Dol z ljudmi!« smo vpili v slepem besu.
 »Dol z ljudmi! Pravica je na naši strani!«
/Skrivaje se za Drevesom Bajeslovci prestrašeno vzdihujejo./
 Kako se je končalo, Bajeslovje?

KRESNIK: */komaj slišno/* Z vojno.

BELA ŽENA: Končalo se je z vojno. Strášna je
 bila slepota Bajeslovja in človeka!
 Vse predolgo je močila tla krvava reka!
 Kvilijone mrtvih je bilo potrebnih,
 da smo spoznali – Bajeslovci in ljudje –,
 da, kjer sta smrt in kri, ni zmagovalca!
 Resnica in pravica nista nikdar
 na pravi strani, tudi če je naša!

KRESNIK: Vojna je velika svinjarija! */odvrže meč/*

BELA ŽENA: Tako. Zdaj veste.

VSI: Fuj! Kakšna svinjarija! */odvržejo orožje/*

KRESNIK: Velika svinjarija.

VILA: */Beli ženi/* Hvala.

/obriše si solzo, nagovori zbrane/ Ljudi razumem, da umirajo
 za višje cilje – sícer ne vedo

prav dobro, kaj pomeni, kadar
vzklikajo »Življenje dam za to in to!«,
medtem ko skačejo v naročje smrti.
»Življenje mečem stran za to in to!«
bi bilo bolj pravilno. – Ampak
seveda, radi bi bili nesmrtni
in to - razumem. Pri ljudeh, ne pri vas!
Vam tega res ni treba, Bajeslovci!

KRESNIK: Seveda ne! Ker smo in smo nesmrtni!

VSI: Mi smo! Mi smo in smo nesmrtni!

VILA: Še hoče Bajeslovje vojno?

NADANOJLA: Jaz svojih črevc ne dam!

ŠOTEK: In jaz ne glave!

KRESNIK: Noče. Bajeslovje noče vojne.
/glasneje/ Bajeslovje noče vojne!

VSI: Noče!

KRESNIK: Ne slišim dobro.

VSI: Noče!

KRESNIK: Kaj ste rekli?

VSI: NOČE! BAJESLOVJE NOČE VOJNE!

KRESNIK: Z vojno dol!

VSI: Dol z vojno!

Počasi se umirijo. Čakajo na nadaljnja navodila.

MORA: In zdaj?

KRESNIK: Saj res. Kaj zdaj? Če vojna ni rešitev –
/Vili, skoraj jezno/ kako jih boš prepričala, da smo?

VSI: A smo?

VILA: Zaupa kralj kraljici?

KRESNIK: Kresnik zaupa Vili, kralj kraljici!

VSI: Zaupamo kraljici!

Vila pomigne Zmaju, ta odide.

VILA: Rešitev smo našli v prerokbi Vrbe!

VSI: Hurá za Vrbo! Húra, hura, hura!

Zmaj prinese Sanjo. Eni se prestrašijo, drugi zvedavo stegujejo vratove in se čudijo.

VSI: Oooh, aaah, eeeh.

MORA: A spi? A jo lahko potlačim?

VILA: Ne! To je Sanja, popôli Bajeslovka,
potomka Bele Žene in človeška hči.

VSI: Aah, eeh, ooh.

VILA: Ona bo prepričala ljudi, da smo!

KRESNIK: Kako?

VILA: Vrnila jim bo pravljice in sanje.

KRESNIK: *Seveda! /se udari po glavi in pomigne Šotku, naj zapisuje/
Pravljice namesto vojne!
Kakšen bedak sem bil!*

ŠOTEK: */zapisuje/* Bil sem bedak.

VILA: Zaradi pravljic so ljudje nekoč
verjeli v nas!

KRESNIK: Naj spet verjamejo!

VSI: MI SMO! MI SMO! MI SMO!

*Vpitje prebudi Sanjo, odpira oči, zaspano in začudeno gleda okoli. Vsi od strahu
globoko vdihnejo in obstanejo kot prikovani.*

VSI: */en za drugim/* Pš, pš, pš, pš, pšt.

BELA ŽENA: Vilinski prah!

KRESNIK: Vilinski prah!

VILA: Vilinski prah!
*/jo posipa s prahom, zapojejo/
Zaspi, zaspi, zapri oči,
zazibaj se v pravljичne sanje,
čeprav se neresnične zde,
so naše zadnje upanje,*

zato verjemi vanje!

KRESNIK: Bodi ponosna, da si Bajeslovka
in nikoli ne pozabi, da si vila!

VILA: Zdaj Sanja sladke sanje sanja.

VSI: Aah.

VILA: /*Zmaju*/ Odnesi jo, da se izpolni
prerokba Vrbe Prerokujke!

Zmaj odide, vsi gledajo za njim.

KRESNIK: Predragi Bajeslovci, Vila,
kraljica mojega srca in Bajeslovja,
končno je napočil čas za - presenečenje!

VSI: Hura! Hura! Hura!

KRESNIK: Samo za vas – prizor iz drugega
dejanja Romea in Julije
v izvedbi BLG-ja! Šotek, prosim.

Šotek se pripravi, pod balkonom stoji Romeo.

ŠOTEK: Luč!

Kresnice razsvetlijo mesečino. Šotek ostane brez teksta.

DREVO: /*mu prišepne*/ Rad bil bi ptiček tvoj!

ŠOTEK: Rad bi bil...

DREVO: Rad bil bi ptiček tvoj!

ŠOTEK: Rad bi, da bi - rad bi -

DREVO: Bi - bistvo!

ŠOTEK: Bistvo!

NADANOJLA: Bistvo bi!

Julija se požene Romeu v naročje. Zvrneta se po tleh.

ŠOTEK: Auva... Ojoj... Tema! Luč! Tema!

Vsi otrpnejo, v temi začne prva ploskati Vila, Kresnik jo presenečen posnema.

VILA: Bravo! Bravo! Bravo!

KRESNIK: Kakšno presenečenje!

VILA: Končno nekdo, ki je razumel bistvo!
Predragi Bajeslovci, (- naj skočim
k bistvu), če bomo od nocoj naprej
vsaj malo bolj iskreno, /stopi do Kresnika in se mu zazre v oči/
neposredno
in pošteno delali z resnico /pogleda Belo ženo/
in ljubeznijo,
/poljubi Kresnika/ tako kot Nadanojla, /poljubi Nadanojlo, ji čestita/
Julija nocojšnjega večera,
/poljubi še Šotka/ in njen Romeo, naš Šotek,
ne bo več zmede v našem Bajeslovju!

VSI: Nič več zmede!

KRESNIK: Bajna, ljuba Vila, dragi Bajeslovci!
Da se je reševanje naše krize
samo še bolj in bolj zapletalo,
je malce kriv tudi vaš kralj, priznam.
In mi je žal. Res mi je žal. Kesam se.

*/Skloni glavo, Vila ga prime in pogleda v oči/
Ampak kraljica je razumnejša
od mene - vem, da mi bo odpustila.*

VILA: Sem ti že, moj kralj.

KRESNIK: Ljubim te.

VILA: Tudi jaz ljubim tebe.

Poljubita se in odideta.

NADANOJLA: Ljubim te.

ŠOTEK: Tudi jaz te ljubim.

Poljubita se in odideta.

MORA: O, fuj!

NETEK: Osladno.

MORA: Bljek.

Skočita si v objem in nato hitro spet vsaksebi.

NETEK: »Rad bil bi ptiček tvoj...«

Med smehom odideta.

DREVO: Ah, Vrba ...

Zmaj prinese Sanjo, jo odloži in se skrije. Prideta Matevž in Andrej, čisto sta že izmučena.

MATEVŽ, ANDREJ: Če hočeš, da verjameva v vile, zmaje, škrate,
če hočeš, da sva v pravljici oba čist nora nate
in če hočeš, da verjameva, da si ti tud vila,
povej, povej, povej čimprej, kam si se skrila!

Poslušata. Tišina.

MATEVŽ: Nič. */tišina/* Škoda, da ni na svetu več Sanj.

ANDREJ: Ja, škoda da ni več Sanj na svetu. Lej, spet ta tvoja grča.

MATEVŽ: */se ozira naokrog/* Sanja!

Sanja se začne prebujati, stoka, zeha in se preteguje. Zaslišita jo.

MATEVŽ: Sanja?

ANDREJ: Sanja?

MATEVŽ: Sanja!

Matevž in Andrej skočita k Sanji, jo stresata in objemata.

SANJA: Matevž! Andrej! Joj, joj! Ojoj! ne bosta verjela, kaj vse se mi je zgodilo!

MATEVŽ: Vse bom verjel, Sanja! Vse!

ANDREJ: Jaz tudi! Veš, kako sem lačen!?

SANJA: Bilo je kot v pravljici!

MATEVŽ: Kaj?

ANDREJ: Povej!

SANJA: Pojdim!

MATEVŽ: Kam?

SANJA: Domov!

ANDREJ: Kako? Izgubil smo se!

SANJA: Ah, ne. Jaz vem, kako.

MATEVŽ: Kako to veš?

SANJA: Ja - ker sem vila!

MATEVŽ: Aja, saj res.

ANDREJ: Oprosti, ker ti nisem verjel.

MATEVŽ: Ja, oprosti.

SANJA: Je že v redu! Pojdim!

Med odhajanjem prepevajo.

ANDREJ: Pisali bomo pravljice o vilah, škratih, zmajih,

MATEVŽ: pisali bomo pravljice o bajeslovnih krajih,

SANJA: pisali bomo pravljice o Sanji, ki je vila
M, A: in o tem, kako se vanjo nisva zaljubila!

SANJA: Ja, sta se!

M, A: Ne, pa ne!

In tako naprej, dokler ne izginejo. Zmaj pokuka iz skrivališča.

ZMAJ: Drevo, a čisto vsi bodo pisali
in verjeli? Verjeli v Bajeslovce?

DREVO: Tako kaže, ja.

ZMAJ: In ti?

DREVO: Jaz ne. Ne pišem rad.
Besede iz papirja – hvala, ne!
Bolj me zanima govor – gledališče.

Zavesa se začne počasi zapirati.

ZMAJ: Lahko bi vam napisal igro o – o tem,
zakaj nihče več ne verjame v zmaje!

DREVO: Zakaj pa ravno v zmaje?

ZMAJ: No, pa kraljične, viteze, junake ...

KONEC

